

Taalkundige: weinig hoop erkenning Bildts

MARIA DEL GROSSO

AMSTERDAM Taalkundige Marc van Oostendorp van het Meertens Instituut vraagt zich af of de recente wetenschappelijke publicatie over de status van de Bildtse taal wel een ondersteuning is voor de erkenning van deze taal.

Van Oostendorp brengt zijn twijfels naar voren in het online tijdschrift voor taal- en letterkundig onderzoek *Neerlandistiek*. Terwijl de schrijvers van het wetenschappelijk artikel in de *International Journal of the Sociology of Language* zeggen dat hun onderzoek uitwijst dat het Bildts een mengtaal is en geen dialect, wijst dit onderzoek volgens Van Oostendorp juist uit dat het Bildts een dialect van twee officiële landstalen is, namelijk van het Hollands en het Fries.

De publicatie over het Bildts als zelfstandige taal kwam van de onderzoekers Paulus van Sluis (University of Wales) en Eric Hoekstra en Hans Van de Velde van de Fryske Akademy. Zij onderzochten het Bildts in opdracht van de gemeente het Bildt die graag ziet dat de taal een erkenning als minderheidstaal

‘Onmiskenbaar een dialect van het Zuid-Hollands en het Fries’

krijgt net als het Fries of het Nederlands. Dit zou een steviger positie geven als de gemeente opgaat in de grotere gemeente Waadhoeke.

Om bij minister Ronald Plasterk stevig beslagen ten ijs te komen, is een wetenschappelijke publicatie een goede ondersteuning. Maar Van Oostendorp ontleedt Bildtse zinnen en stelt dat die duidelijk te traceren zijn tot het Hollands. Om preciezer te zijn: het Zuid-Hollands dat in de vroege zestiende eeuw gesproken werd tussen Rotterdam en Den Haag. Dit komt overeen met het feit dat de mensen die zich vroeg in de zestiende eeuw, nadat het Bildt bedijkt was, in het gebied vestigden uit deze regio kwamen.

Van Sluis, Hoekstra en Van de Velde stellen dat de grammatica van het Bildts overwegend Fries is. Dat komt volgens Van Oostendorp omdat het Zuid-Hollandse dialect van de kolo-

nisten langzaam verfrieste. Maar de woordenschat ging daar niet in mee. De Bildtkers waren volgens Van Oostendorp blijkbaar zo trots op hun taal dat ze afwijkende woorden gebruikten om te laten horen dat ze anders waren dan hun Friese burens.

De conclusie van Van Oostendorp is dat het Bildts onmiskenbaar een Zuid-Hollands en Fries dialect is, een dialect van twee landstalen. „Volgens het Europees Handvest, dat als kader voor de erkenning moet dienen, komen dialecten die gerelateerd zijn aan de standaardtaal niet in aanmerking. Ik zie dan ook weinig hoop voor de sprekers van het Bildts.”

De taalkundige voegt eraan toe dat het uiteindelijk een politieke beslissing is en dat erkenning dan ook ver weg is. „Die politiek heeft meer dan tien jaar geleden al besloten dat er geen nieuwe erkenningen meer komen. Een aanvraag voor erkenning van het Zeeuws werd toen afgewezen. Het Zeeuws is indertijd de status niet ontzegd omdat er onvoldoende taalkundige argumenten waren voor erkenning, maar omdat de politiek vond dat het niet te gek moest worden met al die minderheidstalen.”